

Filmregionerna

Växjö den 18 mars 2017

Till:

SFI-2017-467

Svenska Filminstitutet

Distribution & visning

Box 271 26

102 52 STOCKHOLM

distribution@filminstitutet.se

Avsändare:

Filmregionerna

(tidigare Regionala Filmresurscentrums Samarbetsråd)

c/o Reaktor Sydost

Vilhelm Mobergs gata 2

352 34 VÄXJÖ

www.regionalfilm.se

Remissvar från Filmregionerna

Läsning av "Stöd till nya biografier", Svenska Filminstitutet

Det är bra att processen för ett nyetableringsstöd av biografier pågår. Ambitionen att visningsplatser av film skall finnas tillgängliga i hela landet bygger på en fördelning av stödresurser till platser där resurserna behövs. På platser utan biograf är det svårt att hitta öppningar för den relativt omfattande finansiering det innebär att starta en ny visningsverksamhet. Att stöden för publikarbete och upprustning av biograf från och med 2017 också kan sökas av nystartade verksamheter är ett steg åt rätt håll med de begränsade resurserna inom de stöden gör att den förändringen inte är tillräcklig för att garantera en landstäckande biografstruktur. Flera aktörer som är i startgroparna med nya visningsverksamheter vittnar också om att det behövs stora investeringsstöd för att verksamheterna ska kunna etablera sig på ett bra sätt och få möjligheten att stå på egna ben.

Stödet skickar också en viktig signal från den statliga nivån om vilken och behovet av en utvecklad struktur av visningsplatser för film i hela landet. En sådan signal är viktig för visningsaktören eller den regionala filmkonsulenten i exempelvis dialogen med kommunen. Tillfället bör därför tas att också formulera en tydlig skrivelse om vikten av lokal finansiering och ett kommunalt stöd till nyetablering.

Underlaget "Stöd till nya biografier" (härmed "underlaget") diskuterar både den generella nyetableringen av biografier men också stöd till nyetablering av komplementbiografier på platser som idag redan har en biograf. Detta är bra och följande två principer bör ligga till grund för det framtida nyetableringsstödet

- Tillgången till visningsplatser för film i hela landet
- Spridning av kvalitetsfilmen i hela landet

Den första principen syftar till att garantera att platser som idag inte har en visningsplats för film är prioriterad i det nya stödet. Kommuner utan biograf bör prioriteras men även tätorter utan biograf och utan direkt närhet till annan tätort med biograf (även i samma kommun) bör vara berättigade att söka.

Den andra principen syftar till att garantera ett brett utbud av berättelser på platser där det idag redan finns ett utbud av biografier men där ett komplementärt utbud saknas. Möjlighet till stöd bör ges till alla initiativ som uppfyller kriterierna för komplementverksamhet oberoende invånarantal och andra visningsverksamheter i kommunen. Tanken att mängden publik på bio är statisk leder till en oro att en ny verksamhet med en kvalitetsinriktning skulle konkurrera ut en kommersiell biograf men fokus bör istället ligga på att den nya verksamheten bidrar med ett nytt utbud och kan hitta nya målgrupper. Alla är potentiella biobesökare.

Ett stöd till komplementbiografierna är mycket viktigt för att ett brett utbud av berättelser skall finnas tillgängliga på vita duken. I filminstitutets rapport "Efter digitaliseringen" (2013) pekar författarna på att kvalitetsfilmen har fått det svårare i digitaliseringens fotspår. Där det har blivit lättare att distribuera en film har utbudet av titlar ökat, men utrymmet på vita duken har minskat till förmån för bredare film som tränger ut den smalare.

Stödet "Utveckling av biografverksamhet på mindre ort" som fördelades av SFI under andra halvan 2016 som en konsekvens av den kommande momshöjningen på biobiljetter och som syftade till att minska de negativa konsekvenserna av denna, exkluderade helt komplementbiografier och biografier både i och i närheten av storstadsområden. Trots att momshöjningen drabbat även storstädernas verksamheter och då inte minst de viktiga komplementbiografierna så har inget extra stöd tilldelats dessa verksamheter.

Situationen för komplementbiografierna har alltså försämrats och stöden har uteblivit. Underlaget citerar filmproposition *Mer film till fler – en sammanhållen filmpolitik* (2015/16:132) som ger starka skrivningar till stöd för en stödgivning för både nya biografier för att öka tillgängligheten i hela landet samt komplementbiografier för ett breddat utbud i alla delar av landet. Dessa tål att upprepas.

"Stödet för spridning och visning ... bör även främja förekomsten av lokala biografier och ett brett och varierat filmutbud för biografvisning, så att tillgängligheten till film på biograf kan stärkas i hela landet"

"Det finns även en brist på salonger i vissa städer och tätorter, vilket bl.a. försvårar arbetet för till exempel festivaler och organisationer utan egna biografier. Komplementbiografier kan bidra till ett utvecklat och breddat utbud av värdefull film i alla delar av landet."

Det är dock oroande att underlaget skiljer på kommuner utan biograf och orter utan komplementbiograf utan att problematisera detta (begreppet "stad" används också synonymt med "ort" på vissa platser). Denna inkonsekventa användning av begrepp ger en skev bild av situationen. Där Stockholm som ort sträcker sig över 11 kommuner faller exempelvis en stor kommun som Huddinge med över 100 000 invånare utanför listan av orter utan komplementbiograf. I Huddinge kommun saknas komplementutbud och kommunens enda biograf ligger otillgängligt för de flesta kommuninvånarna. Underlaget ger således inte en tillfredställande bild av behovet av nya komplementbiografier. Istället bör begreppet kommun användas som grund även för jämförelse av komplementverksamheter för att ge en korrekt bild av situationen och därmed också behovet av stöd till komplementverksamheter (hur många kommuner med fler än 30.000 invånare saknar komplementbiograf)?

En av de intervjuade i underlaget ger uttryck för möjligheten att det på vissa orter kan vara ett alternativ att använda en eller ett par salonger på en befintlig biograf för ett komplementutbud. Detta är ett bra förslag då den befintliga biografen inte bara är en plats dit den filmintresserade i kommunen redan hittar utan det borgar också för en bra teknisk upplevelse och ett bra bemötande av den erfarna personalen. Stödet bör därför utformas så att det finns möjlighet att söka även i de fall en verksamhet vill etablera sig genom denna lösning.

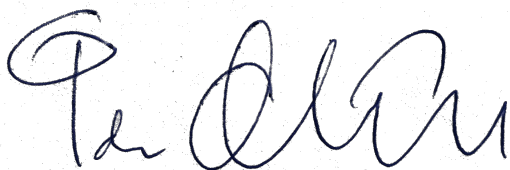
I underlaget förs också ett resonemang kring att det är relevant att titta på hur långt invånarna i biograflösa kommuner har att resa till närmaste biograf i grannkommunen. Detta är naturligtvis relevant att diskutera utifrån att publik inte förhåller sig till kommungränser när de väljer visningsplats. Men här spelar ett stort antal faktorer in som socioekonomiska möjligheter att resa, befolkningsstruktur, antalet invånare i båda kommunerna, storleken samt utbudet på biografen som båda kommunernas invånare förväntas resa till etcetera. Svårigheten att formulera detta i ett fungerande regelverk landar i att resväg till närmaste biograf i grannkommun inte skall påverka regelverket kring stödet. Däremot bör varje enskild ansökan vägas mot behovet på platsen och vilken typ av produkt som den sökande har tänkt sig.

Flera intervjupersoner i underlaget ger uttryck för att finansieringen av en ny visningsverksamhet är komplex och att det finns många möjliga (eller omöjliga) finansieringsvägar och regelverk att förhålla sig till. En lång rad olika förslag på vad stödet skall fördelas till, eller hur stort det skall vara, presenteras också. Detta synliggör komplexiteten i frågan där varje nyetablering är unik och ett resultat av sina lokala förutsättningar. Utifrån detta bör stöd fördelas för att täcka sådana kostnader som uppstår som en nödvändighet av etableringen men som den sökande inte har möjlighet att täcka upp i finansiering från andra finansiärer. I bedömningen av ansökningar skall andra parter medfinansiering väga tungt i bedömningen och en bedömning av projektets bärighet bör ligga till grund för vilken stödsumma som skall beviljas.

Principen här är att den sökande i första hand bör hitta en egen ekonomisk grundstomme och att stödet för nyetablering bör syfta till att fylla upp luckorna i ekonomin för att etableringen skall bli verklighet. Att detaljstyra vad som är stödberättigat eller ej riskerar att leda till överfinansiering i vissa budgetposter och underfinansiering i andra.

Det bör slutligen nämnas att Nykvarns kommun ligger i Stockholms län, inte Södermanlands län som det påstås på sidan 7.

För styrelsen i Filmregionerna,

Ida Qvarnström, ordförande